

9/2018 gaia

OGP EUSKADI EKIMENA SUSTATU DUEN TALDEAK OGP EUSKADI FORO ERREGULARREAN PARTE HARTZEAREN ETA ALDI BEREAN EKIMEN HORREN EKINTZA PLANAREN ESPARRUAN ZERBITZU EMAILE IZATEAREN BATERAGARRITASUNARI BURUZ PLANTEATUTAKO KONTSULTAREN INGURUKO EBAZPENA

I.- KONTSULTA

1.- Foru sektore publikoko Erakundearen Etika Batzordeari (EEB) 2018ko uztailaren 26an helarazitako posta elektronikoko bidez, kontsulta bat jaso da *OGP Euskadi* ekimenaren Talde Sustatzailearen aldetik (Eusko Jaurlaritzak, hiru Foru Aldundiek, hiru hiriburuek eta Innobasque-k osatutako taldea).

Talde hau Foro Erregular batekin lanean aritzen da aldi berean. Foro Erregular horretan, erakundeetako zortzi ordezkari eta partaidetza eta auto-hautaketa prozesu baten bidez hautatutako sozietate zibileko zortzi ordezkari parte hartzen dute eta beren eginkizuna Talde Sustatzailetik egiten diren proposamenak balioestea da.

2.- Burutu den kontsulta honakoa izan da: bateragarria da ala ez Foro Erregularrean parte hartzea eta aldi berean konpromisoak egikaritzeko zerbitzu emaile gisa jardutea? Posiblea al da (ala ez) lankidetzak formulak diseinatzea, betiere administrazio prozedurak errespetatuta eta etika publikoari jarraituta, hartara planaren garapenean parte hartze garrantzitsua izan dezaketen baina arrazoi horregatik (hornitzaile edo parte hartzaile desinteresatu izatearen artean aukeratu beharra) beren parte hartzea mugatuta ikusten duten hornitzaileekin lankidetzak esparruak garatzeko?

II.- APLIKAZIO ARAUAK

1.- Diputatuen Kontseiluaren 2016ko martxoaren 1eko erabakiaren bidez Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta haren sektore publikoaren Erakundearen Zuzentasun Sistema onartu zen; horren helburua etika publikoa eta eredugarritasuna nortasun ezaugarritzat finkatzea da.

Sistema horren esparruan, Diputatuen Kontseiluaren 2017ko irailaren 5eko erabakiaren bidez, kontratazio publikoari aplikatu beharreko Jokabide Kodea eta Zuzentasun Instituzionaleko Esparrua (KPJK) onartu zen, kontratazio publikoaren alorreko jardueretan jarraitu beharreko balio etikoak eta jokabide arauak ezartzen dituen, baita kudeaketa onaren eta jarduera arau profesionalen printzipioak ere, hala kargu publikoentzat eta foru langile publikoentzat beren eginkizunak betetzearekin zerikusia duten lanbide jarduera guztietan, nola kontratazio prozeduretan parte hartuko duten enpresa eta entitate lizitatzailerentzat.

2.- KPJK kodeak xedatzen du EEBa izango dela, martxoaren 1eko 3/2016 Foru Dekretu bidez sortu zena, berme goreneko organoa eta haren aplikazioarekin lotutako gaiak aztertuko dituen.

3.- Aipatutako foru dekretuaren arabera, EEBaren ardura izango da Erakundearen Zuzentasun Sistemaren garapen instrumentuetan xedatutako balioen, printzipioen eta jokabide arauen ez betetzeen inguruan jasotako kontsultak, kexak eta salaketak izapidetzea eta ebaztea.

4.- Kontsultarekin zerikusia duten Foro Erregularreko pertsona eta kideei, Gipuzkoako Foru Aldundiaren zerbitzu emaile diren edo izan litezkeen heinean, KPJK kodea aplikatuko zaie, kodearen aplikazio eremua ezartzen duena KPJK kodearen 3. artikuluan xedatutakoaren arabera.

III. ERAKUNDEAREN ETIKA BATZORDEAREN BALORAZIOA

1.- OGP (*Open Government Partnership* / Gobernu Irekirako Aliantza) mundu mailako eta alderdi anitzeko ekimena da, gardentasuna sustatzeko, herritarrak gaitzeko, ustelkeriaren aurka borrokatzeko eta teknologia berriak gobernagarritasunaren onurarako erabiltzeko helburua duten gobernuen konpromiso zehatzak bermatu nahi dituen.

OGP aliantzako kide izateko, herrialde parte hartzaileek Gobernu Irekiko Adierazpen bat onartu behar dute eta kontsulta publiko bidez garatutako herrialderako Ekintza Plan bat aurkeztu behar dute.

2018. urtearen hasieran, sareak mundu osoko eskualdez azpiko bost gobernu berri bakarrik barne hartzeko aukera ireki zuen. Aukera horren aurrean, Eusko Jaurlaritzak, hiru Foru Aldundiek eta hiru hiriburuek (*Innobasque*-ren sostenguarekin) ahaleginak eta

indarguneak batzea erabaki zuten hautagaitza erkide bakarra aurkezteko eta, azkenik, OGP ekimenean parte hartzea lortu zuten, *OGP Euskadi* izeneko proiektuarekin (<http://www.ogp.euskadi.eus/hasiera/>).

Aipatu den moduan, betekizun nagusietako bat zen [2018-2020 Ekintza Plan erkidea](#)¹ prestatzea eta aurkeztea (aurrerantzean, Plana). Plan hori herritarrekin batera sortu behar zen eta ondorioz, talde sustatzaileaz gain (hautagaitzaren zazpi administrazio sustatzaileak eta, aurrerago, EUDEL-Euskadiko Udalen Elkarte ere, Innobasque-ren sostenguarekin), erakunde sustatzaileen zortzi ordezkari eta sozietate zibilaren zortzi ordezkari osatutako Foro Erregularra sortu zen. Partaidetza eta auto-hautaketa prozesu luze baten ondoren, Foro Erregularra izeneko foroa formalki eratu zen, besteak beste Talde Sustatzailetik burutzen diren proposamenak balioesteko eginkizuna duena.

Planaren helburua da erakunde parte hartzaile guztiek onartutako bost konpromisoak (mandatu planen bidez kontu ematea; open data Euskadi eta linked open data; herritarren partaidetzarako iLab-a; Open Eskola (herritarrei zuzendutako eskola irekia) eta Euskal Zuzentasun Sistema) garatzea eta gauzatzea. Konpromiso horiek bi urteren buruan egikaritu behar dira eta, horretarako, erakundearen aldetik lan handiaz gain, alor honetan adituak diren zenbait zerbitzu kontratatze beharra planteatu da.

Hortik dator Foro Erregularraren kide izan eta,aldi berean, zenbait konpromisotan aurreikusitako ekintzak garatzeko kontratatua izatearen (betiere indarrean dagoen kontratazioaren arloko legeriaren arabera) bateragarritasunaren inguruko galdera.

2.- Argitu behar den lehenengo gaia da EEB honen jardun esparruak barne hartzen dituela Gipuzkoako Foru Aldundiko Erakundearen Zuzentasun Sistemaren esparru barruan garatutako tresnen aplikazio eremuak; kasu honetan, KPJK kodea.

KPJK kodearen helburuaren inguruko atalean jasotzen denaren arabera, kode honek lortu nahi duena da "kontratazio publikoaren alorreko jardueretan jarraitu beharreko balio etikoak eta jokabide arauak ezartzea, baita kudeaketa onaren eta jarduera arau profesionalen printzipioak ere, hala kargu publikoentzat eta foru langile publikoentzat beren eginkizunak betetzearekin zerikusia duten lanbide jarduera guztietan, nola kontratazio prozeduretan parte hartuko duten enpresa eta entitate lizitatzailerentzat".

Hau da, KPJK kodeak bi helburu nagusi ditu: a) barneko helburu bat, kontratu publiko baten edozein fasetan parte hartzen duten foru aldundiko kargu publiko eta langile

¹<http://www.ogp.euskadi.eus/dokumentuak/-/dokumentazioa/ogp/ekintza-plana/>

publikoei zuzendutako jarduera esparru bat sortzea; eta b) kanpoko helburu bat, lizitazio publikoetan parte hartzen duten enpresa eta erakundeen aldetiko KPJK kodea urra lezaketen jokabide potentzialak mugatzea.

Honela xedatzen da KPJK kodearen helburuaren inguruko 1.3 eta 1.4 artikuluetan:

1.- Helburua

(...)

1.3.- *Kontratazioaren alorrean Kodeak lanbide orientaziorako gida izan behar du foru langile publikoentzat Gipuzkoako gizartearen zerbitzuari dagokionez, horien eginkizunak betetzerakoan profesionaltasuna eta inpartzialtasuna sendotzeko premia ezartzen baitu.*

1.4.- *Orobat, enpresa eta entitate lizitatzailerak eta kontratuaren esleipendunek errespetatu beharreko betebeharrak zehazten ditu, kontratazio prozesuaren zuzentasunaren onerako eta gizartean gardentasunaren kultura sustatzeko, eta horren bidez prebentzio kultura bat (arriku esparruak) garatuko da, kontratazio publikoaren prozesua gardentasun handiagoz hornituko da eta kontratazio publikoan lehia handiagoa sustatuko da.*

(...)

Eta, halaber, aplikazio eremua definitzen duenean (3. art.):

3.- Aplikazio eremua

Kode honek zehaztu egiten du zein diren Gipuzkoako Foru Aldundiaren eta kontratazio publikoko prozesuetan parte hartuko duten kargu publikoen eta funtzionarioen eskakizun etikoak eta kudeaketa onekoak, eta era berean horien profesionaltasuna (prestakuntza) sendotzeko eta eginkizunetan inpartzialtasuna bermatzeko beharra ezartzen du.

Enpresa eta entitate lizitatzailerak dagokienez, jarduera esparrua ezarri nahi du kontratazio prozeduraren zuzentasunaren berme gisa, eta nahitaez betebeharrekoa izango da Gipuzkoako Foru Aldundiak sustaturiko lizitazioetan lehiatuko direnentzat eta horien esleipendunentzat.

(...)

Argi dago, beraz, EEB honek kontsulta hau aztertu ahal izateko kasu posible bakarra dela Foro Erregularrean herritarren ordezkari gisa parte hartzen duten pertsonak edo erakundeek Gipuzkoako Foru Aldundiari zerbitzuak eskaini nahi izatea Planaren konpromisoetan garatutako jardueraren bat egikaritzeko, izan ere, kasu horretan bakarrik izango litzateke aplikagarria KPJK kodean xedatutakoa.

Ondorioz, EEB honek ebazpen honetan burututako hausnarketak kontuan hartzea derrigorrezkoa izango da bai Gipuzkoako Foru Aldundiko goi kargu eta funtzionarioentzat eta baita Planaren esparruan Foru Aldundiarekin kontratuak izenpetzen dituzten pertsona edo erakundeentzat ere. Dena den, hausnarketa horiek ez dira inolaz ere derrigorrezkoak izango Talde Sustatzailean edo Foro Erregularrean parte hartzen duten gainerako alderdientzat, beren borondatez jarduera gidalerro gisa hartu nahi badituzte salbu.

3.- Kontsultan azaldutakoaren arabera, kasu honetan xedatutako betebeharren kanpoko alderdia hartu behar da kontuan, izan ere, zalantza sortu da Foru Administrazioarekin kontratatu nahi duten enpresen inguruan.

Abiapuntu moduan, Foro Erregularreko kideen eginkizuna zein den ezagutu behar da.

Planaren arabera, Foro Erregularrak *eztabaidarako eta proposamenerako organoa den aldetik, planaren inplementazioa monitorizatzen du eta autoebaluazioari buruz eztabaidatzen du eta zuzentzeko eta hobetzeko proposamenak egiten ditu*. Euskal administrazio publikoen eta antolatutako eta antolatu gabeko herritarren arteko partaidetza eta lankidetzaren areagotzeko egituratutako eta diseinatutako espazio informala da, elkarrizketarako eta baterako sorkuntzarako espazioak bilatzeko xedea duena, Euskadin gobernu irekia sustatuko duen ekintza plan bat diseinatzea, ezartzea eta ebaluatzea ahalbidetzen duten ahotsen aniztasuna bermatuta.

Planak berak argi eta garbi mugatzen ditu bere eginkizunak (60. orria):

Foro Erregularrak honako eginkizun hauek ditu:

- *Euskadin gobernu irekia sustatzeko urte biko (2018-2020) plana elkarlanean diseinatzen laguntzea, hots:*
 - *Egoeraren diagnostikoa egitea eta hasi behar diren erronkak identifikatzea.*
 - *Ekintza planean sartu beharreko konpromisoak ezartzean lehenetsiak identifikatzea.*
 - *Urte biko 2018-2020 plana formalizatzea (prozesua, gertaerak, adierazleak...).*
- *Plana ezartzeko prozesua monitorizatzea, eta ezarrita dauden konpromisoak hobetzeko eta zuzentzeko proposamenak egitea.*
- *Planeko konpromisoak betetzeko ebaluazioa egiten laguntzea.*
- *2020-2022 aldirako planaren plangintza egiten laguntzea.*
- *Gomendioak eta proposamenak jasotzea lehenengo planari buruz, ezartzeko eskakizunei buruz eta planeko konpromisoak betetzeko ebaluazioari buruz.*

- *Beste eragile batzuk erakartzea (foro irekia, konpromisoko taldeak) OGParen jarduerak gauzatzera (zuzeneko topaketak, kontsulta irekiak, jarraipen eta ebaluazio prozesuak...).*
- *Egindako jardunaren gaineko informazioa eta kontuak ematea, modu irekian eta elkarlanean.*

Bi lehenak dira aztertzen ari garen kasurako esanguratsuak direnak: Planaren elkarlaneko diseinuarekin eta garatu beharreko konpromisoen monitorizazioarekin lotutakoak.

Plan baten elkarlaneko diseinua lortzeko kide guztiek (kasu honetan, Foro Erregularrak), erakundeek eta sozietate zibilak beren ekarpenak eta iradokizunak egin behar dituzte amaierako Plana onartzeko orduan. Berez, Foro Erregularrean adostu dira amaierako konpromisoak eta mugarriak. Hori ondoriozta daiteke Planetik, konpromisoak definitzeko jarraitutako prozesua azaltzen duenean, izan ere, konpromiso posibleen inguruan jasotako 41 fitxetatik, Foro Erregularrak amaierako bost konpromisoak erabaki zituen bere 2018ko ekainaren 14ko bileran (Planaren 8. orria). Beraz, Foro Erregularra da Planaren akordio erabakigarriak hartzen dituen, ohiko bileretan aho batez eta, ezohiko kasuetan eta kideen erdiak hala eskatzen duenean, gehiengo oso bidez (Planaren 61. orria).

Planaren inplementazio faseari dagokionez, bertan jasotzen denaren arabera, talde bat sortuko da konpromiso bakoitzeko eta talde horiek izango dira konpromiso bakoitzaren garapena burutzearen arduradunak, autonomia maila jakin batekin. Talde bakoitza, aldi berean, Talde Sustatzaileko erakunde baten edo gehiagoren zuzendaritzapean egongo da, taldeko gainerako erakundeen eta herritar antolatuen eta ez antolatuen partaidetza izango du eta, besteak beste, Foro Erregularrari kontuak emateko betebeharra izango du (Planaren 24. orria). (Puntu honetan argitu beharra dago, kontsultan aipatzen ez diren arren, Foro Erregularrean zein konpromiso bakoitzerako taldean herritar antolatuen eta ez antolatuen parte hartzea dagoela eta, beraz, herritar horiek egoera berean daudela kontuan izanda, hemen burutuko ditugun hausnarketek bi talde hauetako kideei eragiten dietela, Foro Erregularra soilik aipatzen badugu ere, kontsultaren xede izanagatik).

Beraz, bi eginkizunetatik ondorioztatzen da Foro Erregularreko kideek proiektuaren fase guztietan parte hartzen dutela, hau da, Planaren diseinuaren eta onarpenaren fasean parte hartu zutela, bost konpromisoen definizioa barne hartuta, eta inplementazio fasean ere parte hartuko dutela garapenaren gainbegirale moduan.

Hasierako irakurketaren ondoren, planteatzen den zalantza argia da, kontsultan bertan azaltzen den bezala: galdera da etikoa den ala ez Foro Erregularrean parte hartzea, kontuan izanda Planaren arabera bertan balioesten eta erabakitzen direla proiektuaren erabaki nagusiak, eta aldi berean hautagaitza aurkeztea (eta, agian, esleipendun izatera iristea) Plan horren garapenerako beharrezkoak diren zerbitzuak emateko.

4.- Alde batetik, argi dago proiektuaren baitako ideietan, konpromisoetan eta erabakietan parte hartzearen ondorioz Foro Erregularreko kideak, zalantzarik gabe, gainerako herritarrak baino egoera abantailatsuagoan daudela, bai inork baino lehen jasotzen duten informaziori esker eta baita konpromisoekin lotutako jarduerak proposatzeko orduan edo erabakiak hartzeko orduan eragina izateko duten aukerari esker ere.

Gogora dezagun KPJK kodean jasotzen diren jokabide arauen printzipio eta balioen helburua dela "kontratu publikoetako enpresa eta entitate lizitatzailen eta esleipendunen jardueraren zintzotasun, gardentasun eta zuzentasuna bermatzea" (1.3). Honela ezartzen da tratu berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa:

2.- Printzipioak

(...)

b) *Tratu berdintasun eta diskriminaziorik eza printzipioa. Tratu berdintasun eta diskriminaziorik eza printzipioaren bidez, konparagarriak diren egoerek tratu desberdina ez izatea eta egoera desberdinak berdina ez tratatzea exijitzen da. Kontratazio publikoan parte hartzen duten enpresen artean lehia oso eta eraginkorra garatzea aldeztu nahi da. Eskaintzak azaltzerakoan lizitatzaille guztiek aukera berak izatea exijitu beharra dago, baita eskaintza horiek lehiakide guztientzat baldintza beren mendean egotea ere.*

(...)

Galdera agerikoa da: baldintza berdintasunean al daude, lizitatzen diren zerbitzuen beharren inguruko informazioari dagokionez, Foro Erregularrean parte hartzen duten pertsonak edo erakundeak eta gainerako pertsonak eta erakundeak?

Foro Erregularreko kideek eskura dezaketen informazio pribilegiatuaren inguruko gaia kontratuen prestaketa eta diseinu fasean planteatu ohi diren aurretiko merkatuko kontsulten antzekoa da. KPJK kodeak honakoa dio honi buruz:

5.1.- *Indarrean dagoen araudiaren arabera formalizaturik dauden alde aurreko merkatuari buruzko kontsultetan parte hartuko dutenean, baita premiak, helburua eta baldintzak, preskripzioak, prezioak, plangintza zehazterakoan edo lizitazioaren prozedura aukeraketan ere, ez dute lehia murrizteko asmorik izango, eta lehiaren existentzia zein lizitatzaille zehatz batentzako abantailarik ez egotea ziurtatu beharko da.*

Jakina, kontsulta hauek indarrean dagoen kontratazioaren alorreko araudian xedatutakoa betez burutzen dira. Ikus dezagun araudi horrek zer dioen.

Europako araudiak aitortu egin du hirugarrenen ekarpenek etorkizuneko kontratu publikoen gainean duten balioa eta, beraz, eragile ekonomikoen parte hartzea baimentzen du etorkizuneko kontratu hori arautuko duten baldintza agirien idazketa prozesuan. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014/24/UE Zuzentarauak, 2014ko otsailaren 26koak, kontratazio publikoari buruzkoak, 40. eta 41. artikuluetan baimendu egiten du hirugarrenen, aholkularien eta enpresen parte hartzea baldintza agirien idazketan. Funtsean, aholkularitza horrek lehia faltsutu ez dezan eta diskriminaziorik ezaren eta gardentasunaren printzipioak urra ez ditzan bermatzeko neurriak ezartzen dira.

Estatuko araudia are murriztaileagoa izan da kontratazio prozesuetan lehia eta inpartzialtasuna bermatzeko neurriei dagokienez. 9/2017 Legeak, azaroaren 8koak, Sektore Publikoko Kontratuei buruzkoak, 115. artikuluan honakoa baimentzen du: "merkatu azterketak burutzea eta merkatu horietan jarduten duten eragile ekonomikoei kontsultak zuzentzea, lizitazioa behar bezala prestatzeko eta eragile ekonomiko horiei planen berri eta prozeduran parte hartzeko betekizunen berri emateko helburuarekin". Eta berariaz adierazten du: "kontsultan parte hartzeak ez du ekidingo aurrerago kasuaren arabera izapidetzen den kontratazio prozeduran parte hartzea".

Bestalde, Legearen 70. artikuluan, tratu berdintasunaren printzipioa ziurtatze aldera, neurri gisa aipatzen da kontratazio prozeduraren prestaketarako partaidetzaren esparruan edo horren ondorioz trukaturako informazioa gainerako hautagaiei edo lizitatzailiei jakinaraztea, eta eskaintzak aurkezteko epe egokiak ezartzea. Hau da, legeak eskatzen duena da beharrezko neurriak har daitezten alde aurretik, momenturen batean, kontratazio prozeduraren prestaketan zehar parte hartu duten edo kontratazio organoari aholkularitza eman dioten enpresek lehia faltsutzen ez dutela ziurtatzeko eta prozesuaren gardentasun handiena bermatzeko. Halaber, aurreikusi egiten da enpresa hauek lizitazio horietatik kanpo uzteko aukera, tratu berdintasunaren printzipioa betetzen dela bermatzeko beste modurik ez dagoenean.

70. artikulua. Bateragarritasun baldintza bereziak

1. Kontratazio organoak beharrezko neurriak hartuko ditu alde aurretik espezifikazio teknikoaren prestaketan edo kontratuaren prestaketa dokumentuetan parte hartu duten edo kontratazio organoari kontratazio prozeduran zehar aholkularitza eman dioten eta lizitazioan parte hartzea erabakitzen duten enpresek lehia faltsutu ez dezaten. Neurri horien barne xedatu ahalko da enpresa horiek, eta horiekin lotutako enpresak, hau da, Merkataritza Kodearen 42. artikuluan aurreikusitako baldintzak betetzen dituzten enpresak, lizitazio horietatik kanpo uzteko aukera, tratu berdintasunaren printzipioa betetzen dela bermatzeko beste biderik ez dagoenean.

(...)

Foro Erregularreko parte hartzaileek, modu batera edo bestera, etorkizuneko kontratazioak sustatzea, kontratazioan interesa izan ala ez, ez dator araututa kontratuen araudian. Legegilearentzat garrantzitsua dena da ondorengo kontratu horren, bere baldintzen, xedearen, espezifikazio funtzional eta teknikoen, prezioaren, epearen, kaudimenaren, esleipen irizpideen, egikaritzen baldintzen eta abarren diseinua.

Edozein kasutan ere, ez dugu ahaztu behar aztertzen ari garena ez dela legezotasun auzi bat baizik eta etika auzi bat; eta gakoa ez da mesfidantza, baizik eta aztertutako egoeraren ondorioz KPJK kodearen operatibitatea alor subjektibo eta objektibo honetara zabaltzeko beharra.

Hala ere, gogora dezagun atal honetan azaldutako guztia kontsultatu denaren eta aurretiko kontsulten arteko alderaketa batean oinarritzen dela. Bien arteko antzekotasun lotura bat baden arren, ezin dugu baieztatu egoera bera denik, batez ere kontuan hartuta Foro Erregularreko kideek ez dutela bakarrik aurretiko fasean parte hartzen. Ikusi den moduan, KPJK kodeak berak aurreikusten du aurretiko kontsultak burutzeko aukera horrek bertan xedatutako urratzea ekarri gabe, betiere lehia librea bermatzeko neurriak hartzen badira. Aztertzen ari garen gaiaren desberdintasuna da pertsona edo erakunde hauen parte hartzea ez dela aurretiko kontsultara mugatzen (non Administrazio eskudunak jada erabaki duen lizitazio bat abian jartzea eta kontsultaren helburua lizitazioa behar bezala antolatzea eta eragile ekonomikoek dagokion kontratazio organoaren planen eta prozeduran parte hartzeko betekizunen berri ematea den), aldiz, hasieratik parte hartzen dute, abian jartzea balioesteko momentuan ere (hemen dute, hain zuzen ere, egoera pribilegiatua eta hor izan dezakete beren interesen onurarako erabakiak hartzeko prozesuan duten eragina baliatzeko aukera), eta baita ondorengo faseetan ere lehenago aipatu diren konpromiso bakoitzaren taldeak eman behar dizkien kontuei esker. Zentzu horretan, gogora dezakegu KPJK kodeak, bere aplikazio eremua ezartzen duenean, adierazten duela bere Integritate Esparruan aurreikusitako betebeharrak zeharkako izaera dutela, kontratazio prozeduraren edozein fasetako jardura orori aplikagarriak baitira.

Bestalde, aipagarria da ere KPJK kodearen 6.2 artikuluan xedatutakoa, lizitazio prozeduran zehar informazioa eskuratzeari eta langile kudeatzaileekin harremana izateari buruzkoa.

(...)

6.2.- Lizitazio batean interesaturiko enpresa edo profesionalak ezin dira harremanetan jarri kargu publikoekin, ezta lizitazioaren arduraduna den botere esleitzzailearen langileekin ere lizitazioaren denboran, salbu eta baldintza agiriei eta gainerako dokumentazio osagarriari buruzko informazio gehigarria lortzeko, kontratazio publikoari buruzko legeriak ezartzen dituen baldintzetan.

Aزتtertzen ari garen kasuan, zaila da irudikatzea, Foro Erregularrari (eta, ondorioz, bere kideei) esleitu zaion jardueren organo onartzaile eginkizuna ikusita, harremanetan ez jartzearen baldintza hori bete ahalko denik, izan ere, Foroan bertan bilduko dira bai hautagai potentziala eta baita erakunde esleintzailearen arduradunak ere.

5.- Bestalde, Planak berak xedatzen ditu Foro Erregularraren jarduera balioak eta printzipioak (60. orria):

Foro Erregularra osatzen duten kideek jarduteko balio eta printzipio batzuk dituzte, konpromiso moduan bete behar dituztenak. Honako hauek dira:

- *Integritatea: zintzotasuna eta **ezaxola subjektiboa**.*
- *Gardentasuna eta kontuak ematea.*
- *Gidaritza eta eredugarritasuna.*
- *Ondasun komunaren, inpartzialtasunaren eta objektibotasunaren aldeko elkarlana.*
- *Berrikuntza publikoa.*
- • *Etengabeko ikaskuntza eta hobekuntza.*

Jakina, ez da gure lana Planean xedatutakoa urratzen ari den edo ez aztertzea, Plana EEB honen jarduera esparrutik kanpo geratzen baita eta, beraz, ez dagokigu guri horretan sartzea. Hala ere, ezin dugu alde batera utzi bertan aipatzen den ezaxolaren balioa, bere erara, Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren sektore publikoko kargu publikoen zein langile baliokideen Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodean (JJEK) eta Gipuzkoako foru enplegu publikoaren etikaren eta kudeaketa onaren kodean (EKOK) ere aipatzen dela, zintzotasunaren eta eskuzabaltasunaren balioak erabilita, KPJK kodean gertatzen den modu berean.

Honela, JJEK kodeak honakoa adierazten du:

3.4 Zintzotasuna eta eskuzabaltasuna

(...)

b) Interes publikoen eta pribatuen arteko gatazkarik badago, edo gatazka susmorik badago, kargu publikoak dagokion autoritateari edo erakundeari jakinarazi beharko dio lehenbailehen. Halaber, gai horri buruzko kontsulta berme organoari ere helarazi ahal izango dio.

c) *Edonola ere, aurreko atalean zehaztutako baldintzetako bat ematen bada, ez du parte hartuko dagokion erabakia hartzeko prozesuan, ez zuzenean, ez zeharka.*

(...)

e) *Interes gatazka dagoela dirudi foru kargu publikoaren ustez, bere eskumeneko jarduera, esku hartze edo erabakiek ez badute eraginik bere interes pertsonaletan, familia interesetan edo berari lotutako hirugarren pertsonen interesetan, ezta pertsona horiek nolabaiteko harremana izandako enpresa edo entitateen interesetan; baina ikuspegi objektibotik begiratuta, jarduera, esku hartze edo erabaki horrek erakundearen irudia zuzenean eta nabarmen kaltetzen badu herritarren aurrean.*

(...)

Eta EKOK kodeak:

3. Zintzotasuna eta interesik eza

a) *Foru langile publikoaren jardunak interes publikoa guztiz betetzera eta gipuzkoar herritar guztien interesetara bideratuko du.*

b) *Interes publiko eta pribatuen arteko gatazka edo gatazka zantzen kasuan, langile publikoak eskumena duen erakundeari edo aginteari berehala jakinarazi beharko dio. Berme organoari ere kontsulta helarazi ahalko dio.*

c) *Edozelan ere, aurreko letran adierazitako egoeraren bat emango balitz, bereziki interes publiko eta pribatuen arteko edozein gatazka edo gatazka zantzu, prozedura horretan parte hartzeari uko egin beharko dio, ezar daitekeen araudiaren arabera.*

(...)

Gainera, KPJK kodeak ere ideia bera azpimarratzen du, barne alderdia soilik aipatzen badu ere, baina espiritu hori eta gainerako kodeena eta Foru Aldundiko Erakundearen Zuzentasun Sistemarena ere agerian uzten ditu, irizpide orokorren artean honakoa aipatuta:

4.3.- *Foru kargu publikoek eta Foru Aldundiko langileek ez dute parte hartuko interes pertsonala izango duten inolako kontutan, ezta beren postu publikoarekin **interes gatazka planteatzeko arriskua lekarketen** inolako jarduera edo interes pribatutan ere.*

Hala, ez dute parte hartuko betebeharrak ekonomikoaren kontratazioan, finantza eragiketetan, ondare betebeharretan edo negozio juridikoetan parte hartzeak beren eginkizunen betebeharrekin interes gatazka eragin dezakeenean.

Foro Erregularreko kideen fede ona abiapuntu hartu behar dugu; EEB honek ez du inolaz ere fede on hori zalantzan jartzen. Hala ere, JJEK, EKOK eta KPJK kodeen manuek ez dute bakarrik interes gatazka posible bat aipatzen, baizik eta interes gatazka bat egoteko susmoa ere. Hau da, bere eskumeneko gaiekin lotutako prozeduretan jarduteak edo esku hartzeak bere interes pertsonalei eragiten ez dienean, baina, ikuspuntu objektibo batetik, jarduketa edo esku hartze horrek herritarrek duten Erakundearen (edo, kasu honetan, Erakundeen) objektibotasun irudia kaltetu dezaketenean. Izan ere, ez dezagun ahaztu zuzentasun sistemen eta sistema horiek osatzen dituzten tresnen helburu nagusia dela erakundeen azpiegitura etikoa sendotzea herritarrek duten zerbitzu publikoko erakundeetako eta Erakundearen zerbitzura dauden pertsonen inpartzialtasunean, profesionaltasunean eta zuzentasunean duten konfiantza indartze aldera. Eta kasu horietan, gomendatzen dena ez parte hartzea da.

Azaldutako guztiari jarraiki, Erakundearen Etika Batzordeak aho batez onartu du ondorengo

EBAZPENA

Lehenengoa.- *OGP Euskadi* ekimenaren Foro Erregularrean parte hartzea eta ondoren Gipuzkoako Foru Aldundiari zerbitzuak ematea Planaren inplementazioarekin zuzenki lotutako jarduerak garatu eta egikaritzeko eta Planean jasotako konpromisoak egikaritzeko, Gipuzkoako Foru Aldundiaren Erakundearen Zuzentasun Sisteman xedatutakoaren aurka doa, Gipuzkoako Foru Aldundiko eta haren sektore publikoko kargu publikoen zein langile baliokideen Jokabide eta Jardunbide Egokien Kodearen 3.4 b), c) eta e) manuen arabera; Gipuzkoako foru enplegu publikoaren etikaren eta kudeaketa onaren kodearen 3. a), b) eta c) manuen arabera; eta kontratazio publikoari aplikatu beharreko Jokabide Kodea eta Zuzentasun Instituzionaleko Esparruaren 4.3 manuen arabera.

Bigarrena.- Edonola ere, kontratazio prozesuen gardentasuna areagotzeko xedearekin, EEB honek *OGP Euskadi* sareari gomendatzen dio jarraian adierazitako neurriak har ditzan 2018-2020 OGP Euskadi Ekintza Planaren esparruan abian jarriko diren kontratazio prozesu guztietarako:

- 1) Foro Erregularrean edo konpromiso bakoitzaren taldeetan trukaturako kontratazio posibleen inguruko informazio esanguratsua jaso eta proposaturako guztiaren laburpen txostena burutzea.
- 2) Txosten hori Euskadiko kontratazio publikorako plataforman argitaratzea eta lizitazioa burutzeko momentuan aipatzea, interesdunek txostena irakurtzeko aukera izan dezaten.
- 3) Arreta handiz eta are modu xehatuagoan berrikustea, ahal bada, edozein lizitaziotan:
 - Kontratuaren xedearen gainean aurretiko kontsultetan parte hartu duten lizitazialeentzat onuragarriak diren preskripziorik edo espezifikaziorik ez egotea, gainerako eragile ekonomiko potentzialekin alderatuta.
 - Kaudimen betekizunak egiaztatzea: bereziki betekizun horiek kontratuaren xedearekin duten lotura eta betekizunen proportzionaltasuna.
 - Balio judizio bidez erabaki beharreko esleipen irizpideen anbiguotasun maila gainbegiratzea, eta esleipen automatikoko irizpideak aintzat hartzen direla egiaztatzea.

Donostia, 2018ko abuztuaren 29an

Erakundearen Etika Batzordeko presidentea

Imanol Lasa Zeberio